

SN
May 23
XIV-820-a

HUNGARY

<u>JUSTICE</u>	/1800/
Courts	/1802/
<u>PRISONS AND CAMPS</u>	/2500/
Prisons	/2506.a/

ORDEAL OF AN UNSUCCESSFUL FUGITIVE

SOURCE GRAZ: A 43-year-old male nurse who escaped in mid-March 1956. He reported his own experiences and observations.

DATE OF OBSERVATION: May 21 1955 to March 1956.

ENGLISH SUMMARY: His marriage having broken down, source tried to escape West in May 1955, but was caught by border guards at GASZTONY. Sent to the battalion headquarters at ZALAEGERSZEG, he was beaten and interrogated for two days, then transferred to the custody of the secret police in SZOMBATHELY. There, he was put in a windowless, underground cell and interrogated for a month.

Moved to the county prison, he was tried on September 2 1955 and sentenced to six months imprisonment, his domestic difficulties being regarded as mitigating circumstances.

The prison meals were meager and smoking officially prohibited. The cells were often searched and self-made chess sets, etc. confiscated. Violations of discipline were punished with solitary confinement.

Released in November 1955, source returned home, reported to the police and regained possession of his identity card. In February 1956, he was suddenly informed that he owed the county prison 1,300 forint for food and that a third of his wages would be regularly deducted until this debt had been paid. However, he escaped West before any wage deductions could be made effective.

EVALUATION COMMENT: This is a routine report on a trial for an escape attempt and on life in the SZOMBATHELY county prison.

/more/

The description of the conditions prevailing in the prison is in accordance with available information on life in other Hungarian prisons.

The text of the indictment against subsource may be inspected at the Hungarian Evaluation Desk.

The name of CSAPLÁR is confirmed while the other names given are not listed in our files.

x x x

Ferenc 1955 május 21-én hajnalban elindult KÖRMEND-ről gyalog SZENTGOTTHARD felé, mert családi körülményei miatt nyugatra szándékozott menekülni. Feleségével nem élt jól, szándékában állott gyerekeit is magával vinni. Azért egyik faluban fuvarost akart fogadni, kocsival vitte volna két leányát és egy fiu gyermekét /11,10, 9 évesek/ SZENTGOTTHARDig. Azonban először a terepet is megnézte volna.

GASZTONY /Vas megye/ községben érve észrevette, hogy a határőrség razziát tart, hiába fordult vissza már gyanussá vált és elfogták. Bevitték a NAGYKÖRÖSI őrsre, a laktanya NAGYCSÁKÁNYtól /Vas m/ északra három kilométerre van az erdőben, vagy két évvel ezelőtt ujonnan épült.

A ZALAEGRSZEGI zöld ÁVH börtön

Border Guard Prison in ZALAEGRSZEG.

Innen gépkocsin ZALAEGRSZEGre szállították a határőr zászlóalj laktanyába. Este megkezdte a kihallgatást DOMJÁNICS /fnu/ hadnagy. Nevezett 27 év körüli, 180 centiméter magas, kerek arcú, barna haju egyén, polgári ruhát viselt. Minden áron kémet akart fogni Ferencben, mert gyanus volt neki, hogy az valamikor Burgenlandban is tartózkodott. Gumibottal balkeze körmeit verte úgy, hogy egy szekrény szélét fogatta meg vele. Ugyancsak balkarját úgy kicsavarta, hogy hónapokig alig tudta emelni. Ha elájult egy vödör vizet hozatott a hadnagy és fellocsolták. Később a körmök mind lehullottak balkezéről, de lassan utána nőttek. Két nap múlva rövid jegyzőkönyvet vett fel vele és egy nyilatkozatot is aláíratott, hogy nem bántalmazták. Ferenc a jegyzőkönyvbe beismerte, hogy szökési szándékkal indult a határ felé. Enni, jó katonai kosztot kapott, az őrszolgálatot teljesítő katonák igen rendesek voltak, biztatták,

/more/

hogy csak egyék, mert ha kevés az étel még hoznak a konyháról. Éjjel még cigarettát is adtak neki.

A SZOMBATHELYI kék ÁVH börtön

Secret Police Interrogation in SZOMBATHELY

ZALAEGERSZEGről május 22-én SZOMBATHELYre szállították gépkocsin és a kék ÁVH laktanyába /Bajcsy Zsilinsky Endre ut, volt Király utca/ vitték. Azonnal egy pincében lévő cellába zárták. A pincébe 18 lépcsőfoku lejárát vezet, a folyosón végig cellasor van az egyik oldalon, számszerint 23. A másik oldalon van a mosdó és a WC. A folyosó villanyvilágításu, azon állandóan géppisztolyos kék ÁVH. teljesít szolgálatot, a folyosó padlóján kokuszszőnyeg fekszik.

Ferenc a 13. számú cellába került, ez két méter magas, 120 centiméter széles, három méter hosszú, csak egy keskeny deszkapriccs van benne, ez 20 méter magasan áll a betonpadló felett, vas lábai a betonba vannak ágyazva. A cellát 30 x 30 centiméter nagyságú vasrács és dróthálós, vastag üvegablak közt elhelyezett villanykörte éjjel - nappal világítja. Ez az ablak a vas cella ajtó fölött van, az ajtón egy kívülről nyitható figyelőlyuk nyílik.

A cella hideg, nedves és fehérre meszelt falán a víz átüt, télen gőzfűtőtest melegít. A priccse fejrésze ferdén magasabban áll, két darab matrac és két takaró került a fekvőhelyre.

A rab, kitől a nadrágszíjját, nyakkendőt és cipőfűzőt elveszik, csak suttogva beszélhet az őrrrel. Ha természeti szükségletét akarja elvégezni, halk kopogás és suttogó hangon elmondott kérelemre az őr a WC-be ereszti, ahol WC papír is van.

Reggel fél hatkor van ébresztő, a rabok egymás után a WC-re és mosdóba mehetnek itt minden cella részére számozott fogason a türölköző függ és mellette a tartóban a szappan. A melegvitztartályt is melegítik, ami állandóan ég. A rabok egymást soha nem láthatják, egymás után eresztik őket ki a cellából.

A mosdás után a rab német csajkába - amin a cella száma van festve- megkapja a reggelit, délben az ebédet és este a vacsorát. Az étkezéshez kanalat adnak. Az étkezés közönséges rabkoszt, amit a megyei börtön rabkonyhájáról visznek és az őr adja be. Ivóvizet csak kérelemre ihat a rab, az őr külön ki-ereszti a mosdóba.

Az ÁVH börtön parancsnoka TAKÁCS János főhadnagy, 35 éves, 180 centiméter magas, barna haju, polgári ruhát visel.

Egyik kihallgató, CSAPLÁR Vilmos hadnagy, 30 éves

170 centiméter magas, ritkás szőke haju, szintén polgári ruhát visel.

Ferenc egy hónapig volt az ÁVH börtönében. Vasárnap kivételével majd minden nap kihallgatta CSAPLÁR hadnagy. Már az első kihallgatás alkalmával Ferenc megmondotta neki, hogy milyen kegyetlenül megkínózták a ZALAEGERSZEGI kihallgatáson. A hadnagy biztosította, hogy semmi bántódása nem esik. Tényleg úgy is történt. A kihallgatások mindig nappal folytak. Különböző ideig tartottak. Egy két óra hosszától, néha azonban csak 10-20 percig. A kihallgatás alatt cigarettát kapott, sőt amikor a cellába visszakísérték, négy hat cigarettát adott neki a kihallgató. Ha rá akart gyujtani, tüzet az őről kért. Ha annak nem volt gyufája kieresztette a mosdóba és az égő gázlánghoz tartott, összesodort WC. papirossal gyujtott cigarettára.

Két ízben TAKÁCS főhadnagy vizsgált a börtönben, megkérdezte nincs-e panasz. Megmondotta, hogy a cigaretták kevés. A főhadnagy megkérdezte mennyi cigarettát kap a kihallgatójától. Ferenc megmondotta; "Örülhet neki, mert vannak, akik semmit nem kapnak," válaszolta a főhadnagy. A rabok minden szombaton fürödtek, a cellában féreg nem volt.

A kihallgató CSAPLÁR hadnagy mindig rendes és barátságos volt, Ferenc "hadnagy ur"-nak szólitotta, az őr legénységet is "urazták" rangjuk megnevezésével. Azonban egy ízben mégis elvesztette türelmét a kihallgató hadnagy. Kérdezte Ferencet, hogy tagja volt-e a nyilaskeresztes pártnak. Ferenc egyszerűen letagadta. A hadnagy elébe tartotta KÖRMENDEN 1940-ben aláírt belépési nyilatkozatát és jól összeszidta, mert hazudott. Azután megkérdezte, hogy hány zsidót ölt meg. Ferenc tagadott, azt mondva, hogy csak egyszerű szürke párttag volt. Mikor a harctéren volt, mint szabadságos vonatkisérő, gyakran adott ételt és cigarettát a zsidó munkaszolgálatosoknak. Továbbá a kórházban is ápolt zsidó betegeket, előtte mindenki egyformán ember. A hadnagy azután nem nagyon firtatta az ügyet, mert már KÖRMENDEN előzőleg lenyomozhatták azt. Az ottani jelenlegi négy öt zsidó kommunista párttag, rég ismerték őt, nem tettek terhelő vallomást ellene, erre ok nem volt.

SZOBATHELYi megyei börtön

The County Prison in SZOMBATHELY

Az egy hónapig tartó kihallgatások után CSAPLÁR

/more/

hadnagy elkészítette a vádiratot, Ferencet áttették a SZOMBATHELYI Alkotmány utca 7 sz. alatti /volt Szili János utca/ megyei börtönbe, 1955 június 22-én

A tárgyalást a SZOMBATHELYI járásbiróság 1955 szeptember 2-án tűzte ki. előzőleg július hó folyamán NÉMETH Ferenc elnök felhívta a vádlottat és megkérdezte, hogy kéri-e szabadlábra helyezését a tárgyalás napjáig. Ferenc megmondotta, hogy ezt úgy is kilátástalannak tartja, tehát minek okozzon felesleges írásbeli munkát a bíróságnak és ezért nem is kéri, mert a kérelmet úgy is elutasítják. Az elnök a kijelentést helyeslőleg tudomásul vette.

Ferenc a tárgyalásig a börtön első emeletén lévő 46. számú, hét-kilencszemélyes cellába volt elhelyezve, néhány előzetes letartóztatásban lévővel, ezek folyton változtak.

A szeptember 2-án megtartott járásbirósági tárgyaláson NÉMETH Ferenc volt az elnök /NU/ férfi és /NU/ nő a népbírák. /bologató bírók/ Az ügyész KALOCSAI Jenő, kirendelt védőügyvéd SIMON Ferenc volt.

A tárgyalás délben 12 órakor kezdődött egy kisebb teremben a járásbiróságon. Hallgatóság nélkül, mivel a tárgyalás zárt volt, a menekülés politikai ügy. A "Boxer" bilincset levették a vádlotról. Kihallgatták a megidézett tanukat, akik hangoztatták, hogy a vádlott családi viszály miatt elvált keseredve. Az ügyész tárgyilagosan ismertette a vádat. A védő szintén hangoztatta a vádlott elkeseredettségét a családi viszály miatt és felmentést javasolt. A tárgyalás befejeztével a vádlott, a védő és a tanuk elhagyták a tárgyaló termet. Vagy tíz perc múlva behívták őket és a bíróság elnöke kihirdette az ítéletet, mely hat havi börtönre szült. A vizsgálati fogságot beleszámították a büntetésbe. A tárgyalás körülbelül egy óra hosszat tartott. A vádlott nem fellebezett, az ügyész is bele nyugodott az ítéletbe. Az elítéltet a börtönellátási költségeinek megtérítésére is kötelezték.

Ferenc átkerült a megyei börtön első emeleti 52 sz. cellájába. Mivel nem volt hat hónapnál több időre elítélve, saját ruhájában töltötte büntetését, also fehérneműt azonban kapott, nadrágszíját és cipőfűzőjét visszaadták. A többiek csikos rabruhát hordottak.

Az 52 sz. cella politikai büntetettek cellája 6 x 6 méter területű, három méter magas, hat beépített polc van benne, ez azt jelenti, hogy hat személy részére készült eredetileg. Azonban 23-an tartózkodtak bent, ágyak nem voltak, csak szalmazsákok, amit nappal egymásra raktak a falak mentén és mint a diványokat, takaróval leterítették. Minden ágyhoz két lepedő és két takaró tartozott, nem mindenkinek volt fejpárnája.

Ablaka szárnyas dupla ablak, közte vasrács van. Felsőrésze az ablaknak a mennyezethez ér, befelé billenthető egy zsinor segítségével, ezen keresztül szellőzik a cella. Az ablak belül sötétbarna olajfestéssel van befestve. A cella vasalt fa ajtaján zárt kémlelőnyílás van.

A cellát egy villanylámpa világítja és télen gőzfűtés melegíti. Felszereléséhez egy asztal, két pad, három ürülékes vödör, két pléh vizeskanna, nyolc pléh mosdó, seprő és lapát, valamint egy fanyaltú bugylibicska tartozik, ennek hegye le van törve, a késsel vágják a kenyeret.

A fegyházban 400-450 férfi rab van és 300-350 női rab, akik a második emeleti részen vannak elhelyezve. A parancsnok NEMETH Ferenc fegyőr tiszt. Politikai tiszt /NU/ 27 év körüli, csunya arcu sovány nő, alhadnagyi rendfokozatban. Az őrszemélyzet létszáma 15 tiszt és 50 főnyi legénység lehet, legnagyobb részt durva ordító alakok. Kivételt képez GÖNYE József, ki CELLDÖMÖLKI származású törzserőrmester és HORVÁTH /?/ Viktor őrmester ki ONDODra való cigány származású. Apró termete miatt csufneve "Tököli." GÖNYE ha szolgálatban volt, a maradék ételből mindig adott a politikai raboknak. HORVÁTH pedig a rabsétánál eldobva cigarettáját félrenézett, ha valamelyik rab felkapta. A beszélgetést sem tiltotta.

A rabok ellátása

Prison Meals

A rabok élete egyhanguan telt el, naponta fél ötkor van ébresztő, elrendezik a szalmazsákokat, felseprik a cellát, mikor az őr kinyitja az ajtót, kiteszik az ürülékes vödröket és a vizeskannákat, azt elviszik a házimunkásként beosztott rabok. A vödröket kiürítve, a kannákat vízzel megtöltve visszahozzák.

Fél hat tájban van reggeli és beadják a napi kenyér-adagot. A körülbelül két kilós rabkenyeret a szobaparancsnok a bugylibicskával 35 dekás darabokra szétoztja. A reggel fekete pótkávé, híg fekete lé, kormosviznek nevezik. A cellának nyolc órákor volt félórás sétája az udvaron.

Ébéd fél egy tájban volt, leves, főzelék, hérom-három deciliter, hetenként kétszer hus, leginkább pörkölt és kétszer hetenként tészta, darás vagy krumplitészta /grenadirmars/. A főzelék bab, borsó, buris, krumpli és káposzta váltakoztak. Este hatkor leves vagy főzelék volt a vacsora. Az ételt kerek

/more/

fém csajkából kanállal ették. A takaródó este kilenc órakor volt, ezt csengetés jelzi és eloltják a villanyt.

Kaptak a rabok hetenként kétszer reggelihez öt deka kolbászt vagy szalonnát és hetenként kétszer öt deka porcukrot, vasárnap vacsorára öt deka lekvárt.

Also fehérneműt minden 14 napban, a lepedőt két havonként cserélték. Hetenként szombaton volt fürdés és hetenként egyszer a borbély borotválta a rabokat és havonta megnyírta őket. Havonta beadtak egyszer egy állót a körmök levágására. A szalmazsákok tömését a hat hónap alatt nem cserélték ki, úgy hogy az csupa poros törmelék volt. Poloska, tetű nem volt, azonban igen sok volt a bolha. Ha nagyon panaszkodtak a rabok, néha kaptak néhány kanál "Gesarol" főregirtót, azonban semmit sem használt. A cellát hetenként pénteken felsurolták.

Minden két hétben kaptak nyolc könyvet olvasásra, csupa kommunista irodalmi mű volt. Marxizmus, Leninizmus, Stalinizmus, öt éves terv, Rákosi per. A politikai foglyokat nem érdekeelte, nem is olvasták.

Minden hónap 28.-án akinek pénze volt vásárolhatott szappant, fogkrémet, cipőpasztát WC. papírt. Havonként írhattak és kaphattak egy levelet, félévenként három kilós csomagot. A levélírási kedvezményt novemberben megszigorították, mert azontul csak két hónapokmint levelezhettek. Minden hónap első vasárnapján a jóviseletű rab, látogatót fogadhatott.

Az egészségügyi börtönőr minden vasárnap megkérdezte a rabokat, hogy nincs-e közöttük beteg. Akinek panasa volt néhány ismeretlen pirulát kapott. Havonta ellenőrizte a börtönt Dr SZEDLÁK /fnu/ őrnagy rendőrorvos.

A cella fűtése annak falán körülfutó forróvizes csövekkel történt, hideg időben reggel és estefelé egy két órára befűtöttek.

A férfi büntényes rabok közül kerültek ki a házi munkások és az asztalos, valamint lakatosműhely dolgozói. A női rabok nagyrésze a börtön konfekciós üzemében dolgozott, ahol 70 varrógép van beállítva. Azelőtt ez játékbaba készítő üzem volt, azonban elvitték a berendezést a KALOCSAI női fogházba.

/more/

A politikai foglyok nem dolgoztak, közülük ötöt augusztus hó folyamán orvosi vizsgálat után TATABÁNYAra vittek bányamunkára.

A rabok élete

Life in the Prison Cell

A politikai elítéltek száma állandóan nőtt.

Az 52 számú cella régi rabjai négy öt napig az új társakat akik odakerültek "lekádereztek". Részletesen kikérdezték, addig az általános társalgásban nem vonták be. A rabok nem vették észre, hogy köztük besugó lett volna. Mikor a rab a cellába került, egy hét múlva magához hívatta apolitikai alhadnagy. Cigarettát kínált és érdeklődött sorsa iránt, megkérdezte mit beszélnek a cellába. De a tapasztalt rabok kioktatták az új társakat, hogy mit mondjanak. Csak családi dolgokról beszélnek és ki mit tervez a kiszabadulás után, - ez a beszélgetések tárgya.

Gyakran volt kutatás /hipis/ a cellában, különösen augusztus 20 és november 7-ike előtt mindent feltartak a börtönőrök. Ilyenkor megtalálták a malomjátékot, vagy a sakkot. Az utóbbi figuráit kenyérbélből készítették igen ügyesen. A táblához szükséges kartont úgy szerezték, hogy mikor sétára vitték őket, a konfekciós üzem mellett felhalmozott dobozokból egyet összenyomva kabátja alá dugott valamelyik rab. A fekete kockákat cipőkenőccsel kifestették. Volt egy közös ceruzájuk is, amit a szobapadlót leszorító lécz alá rejtettek.

Nagyon hiányzott a raboknak a dohányzás, azonban a házi munkások révén itt-ott sikerült cigaretta dohányt és papirost becsempészni. Vasárnap délután három óra után végleg lezárták a cellát, azután nem is jött többé oda börtönőr, csak ritkábban figyelt a lyukon. Ilyenkor dohányoztak, a rágyújtást a börtönben szokásos módon eszközölték. A kefenyélben erősített tüzkövet üvegdarabkával kaparva szikráztatták. A szikrák meggyújtották a kaucsuk fogkefe nyeléről lekapart finom forgácsot. Vagy a rabkását ujjabéléséből kihuzott vattát papirosba tekercselték, hozzá a vödör oldaláról lekapart rozsdaport és a falról kapart meszet keverték. A ceruza vastagságú tekercset a padlón erősen hengergették lapos tenyérrel. Egy idő múlva a vatta izzani kezdett és a kettétört tekercs belső végeiről meggyújtották a cigarettát.

/more/

Volt a raboknak házi telefonja is kanál nyelvél megkopogtatták a fűtőcsövet. Valamely cellából visszakopogtak. Akkor ráhelyezte a beszélő az evőcsajkát a csőre és belebeszél. Majd a fülét tartotta a sajkára és hallgatózott. Így a szomszédos cellákból megtudták, kit hoztak oda újonnan, mennyi időre van elítélve. Ha börtönőr közeledett, megszakadt a beszélgetés. Ha tiszta volt a levegő, újra kezdődött a próbálkozás. Ideje volt rá a raboknak bőven. Néha az üzenetek a távoli cellákba is eljutottak, vagy érkeztek közvetítések.

Akadott egyéb szórakozása is a raboknak. A cella ablaka az udvarra nyílt, sötét barna festékekkel volt festve. Az ablak alsó sarkában egysz apró lyukat kapartak, azon át nézték felváltva a többi rabot, mikor azokat sétáltatták. Azt találgatták nincs-e valakinek ismerőse közöttük. Ezen idő alatt egyik rab közvetlen az ajtó kémlelőlyuka előtt állott háttal, nehogy a betekintő őr észrevegye a leskelődőket, akik a fűtőcsövekre felállva néztek az udvarra.

Történt egy nagyobb esemény is abörtönben 1955 október 18-án SAMU Gyula nevű egyént akasztották a börtön udvarán. SAMU /NU/ férjes asszony szeretőjével meggyilkolta a nő férjét, majd a hullát a CSIPKEREKI /Vas m./ község melletti tóba dobták. A nőt életfogytiglani fogházra ítélték.

Fegyelmi büntetések

Disciplinary Punishments

Minden este kilen óra előtt a vizsgáló börtönőr ellenőrizte a létszámot, azután lefekhettek a rabok. A cellába belépő őrnek vagy tisztnek a cellaparancsnok "tisztelettel" jelentette a létszámot. a tisztnek a fegyőrök megszólítása rendfokozatok és "ur" szó.

A fegyelmi fenytést NÉMETH főhadnagy szabja ki, aki szigorú ember, de nem durva. KRIM Istvánhusz napi szigorított zárkára büntette, mert nappal feküdt az összerakott ágyon ami tiltott dolog. Eppen a főhadnagy lépett a cellába és meglátta a fekvőt, azonban ez tagadni próbált és ez volt a súlyosbíró körülmény. A szigorított zárkára ítélt csak minden másnap kap ételt.

Van sötétzárka büntetés is, ide CSÉCS József került husz napra. Megütötte /NU/ fegyőrt, mert az nem adta ki a porcukor járandóságát.

A szabadulás

Discharge

Ferenc 1955 november 22-én szabadult, előző napon elintézték vele az írásbeli formásokat és másnap reggel kilenckor GÖNYE törzssőrmester kieresztette a fogház kapuján

/more/

Nem motozta meg, így a vádirat is nála maradt. Első utja a nagytemplomba vezetett, ami a püspöki palota közelében van. Majd megvárta a fegyőr őrmestert, aki szabadnapos volt, de az mielőtt elhagyta a börtön épületét átöltözött civilbe. Általában a fegyőrök szolgálaton kívül polgári ruhában járnak, mert a legtöbbjük tart a volt rabok bosszujától.

A volt rab és jóindulatu örzője elmentek a "Vidám Vendéglőbe", ahová Ferenc két jóbarátja is megérkezett. Néhány féldeci rum mellett köszönte meg a volt rab a törzsőrmester emberséges bánásmódját.-

Még aznap este KÖRMEND-re utazott a családjához, ahol egy hónapig pihent míg erőre kapott a gyenge börtönkoszt után.

A rendőrségen megkapta a munkakönyvét és személyazonossági igazolványát. Nem helyezték rendőri felügyelet alá és a határzónából sem utasították ki. De párttagsági könyvét nem adták vissza, a párt már kizárta.

Ferencnek 1955 december végén sikerült elhelyezkednie mint betegápoló a "Vas megyei Tanács Betegfoglalkoztató Intézete"-nél SIMASÁG-on. Ide már 1956 február végén megérkezett a megyei börtön átirata, miszerint a fizetése 33%-át leltették. A követelés körülbelül 1300 forintnyi összeg a börtön ellátásért, amit napi nyolc forint negyven vagy hatvan fillérrel számolnak el fejenként a szabadult raboknak. Mivel Ferenc saját ruháját viselte a fogság alatt, neki kedvezményes árat számítottak, illetve az állami ruhakoptatást nem számolták fel. Ferenc még nem fizetett eddig vissza semmit, mert már március 15-én elmenekült, ez a menekülés szerencsésebb volt mint az első kísérlete.

A csatolt vádirat-másolat kapcsán a menekült Ferenc megjegyzi, hogy elfogatása csak besugás alapján történt: "mert GASZTÓNY községben a keresésére indított razzia során a határőrség elfogta" mondja az írás.

Ferenc gyanakszik NÉMETH Károly 53 éves RABADOROSZLÓI vasuti pályafőre, Nevezett azon vasuti őrházban lakik, ami a RABADOROSZLÓ-TARÓDFA községben vezető út és a KÖRMEND-SZENT-GOTTHARD felé vezető vasutvonal kereszteződésénél áll. Mikor 1955 május 21 én délelőtt tíz órakor Ferenc a vasutvonal mellett a réten haladt a határ felé, NÉMETH nagyon megnézte a

/more/

csatakos cipőjét és nadrágját. Az uton haladó két kerékpáros polgári egyént is megkérdezte, hogy **nem** ismerik-e Ferencet. mert "az nem jóban jár," A beszéd után még hallotta Ferenc a telefon csengését, valószínűleg akkor értesítette a határőrséget.

NÉMETH a határőrség beszervezett embere, ezen gyanuját CSAPLÁR kék ÁVH, vizsgáló hadnagynak meg is mondta Ferenc, aki megkérdezte, hogy kiszabadulása után mit szándékozik NÉMETHel csinálni? "Meg fogom köszönni neki, hogy elfogadott" válaszolta a terhelt.

A kihallgatott tanuk közt nem szerepelt NÉMETH, sőt a nyomozás során ködösítették a razzia megindításának okát. Állítólag a határőrök egy fekete, göndörhaju barnaruhás férfit kerestek, pedig Ferenc akkor szürke ruhában volt és sima barna haju.

End